

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Anpassad grundskola (Lagmansskolan), 24/25

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan- Rev.
2022-08-16

Diarienummer: UTB/2019:169

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan

Innehåll

1. Sammanfattning	3
2. Inledning	3
3. Plan för Anpassad grundskola på Lagmansskolan läsåret 24/25	4
Trivsel- och trygghetsskapande insatser	4
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen	5
Uppföljning av målen från föregående läsår	6
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering	8
Analys av kartläggningen	9
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet	10
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett	12
4. Ansvar och uppföljning	13
Ansvarsförhållanden	13
Uppföljning	13

1. Sammanfattning

Barn och elever ska skyddas mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån [skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats](#).

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på [skolverkets webbplats](#).

Planen ska uppdateras varje år, senast den 15 oktober för innevarande läsår.

Planen handlar om hur förskolor och skolor jobbar och vilka mål och insatser de arbetar med under året. Det beskrivs också hur man har kommit fram till vilka ämnen som är aktuella för just den förskolan eller skolan under innevarande läsår, samt information om hur anmälan och utredning av misstänkta kränkningar går till. Det finns även instruktioner och information på Mint om förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete som främst riktar sig till personal.

3. Plan för Anpassad grundskola på Lagmansskolan läsåret 24/25

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglva valet av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm

Anpassad grundskola på Lagmansskolan

- Höstterminen inleds med upptaktsdag i varje grupp som syftar till att skapa gemenskap och trygghet (Ansvarig: utsedd personal).
- Skolövergripande aktiviteter för ökad sammanhållning och trivsel såsom temadagar och friluftsdagar (Ansvarig: utsedd personal).
- Upptaktsdag för högstadiet med olika stationer med t.ex. kuratorer, fritidsgård och polis (Ansvarig: fritidsgården).
- Ordningsregler som ska följas av alla, som sitter uppsatta i varje klassrum. Vårdnadshavare tar del av dessa (Ansvarig: rektor).
- Personal rör sig där eleverna befinner sig under raster i syfte att skapa trygghet samt bygga relationer (Ansvarig: utsedd personal).
- Schema för matvärdar upprättas av Lagmansskolan vid varje läsårsstart. Matvärdarnas uppgift är att skapa trygghet i och utanför matsalen. Personal på anpassad grundskola äter tillsammans med eleverna (Ansvarig: rektor och utsedd personal).
- Kontinuerlig dialog mellan hem och skola vid behov samt genom regelbundna utvecklingssamtal och föräldramöten (Ansvarig: rektor och övrig personal).
- Klassråd och kontinuerlig utvärdering i klass (Ansvarig: handledare).

- Elevråd för årskurs 4-6 samt 7-9 där trivsel och trygghet på skolan diskuteras. Fritidsledare deltar på högstadiets elevråd i syfte att öka samverkan (Ansvarig: biträdande rektor och utsedd personal).
- Kontinuerligt arbete i klasserna med övningar som främjar det sociala samspelet. Detta genomförs både av pedagoger och övrig personal på skolan.
- Möjlighet till elevmedverkan i matsalen (Ansvarig: handledare).
- Möjlighet till elevmedverkan i matråd för ökat elevinflytande och trygghet i matsalen (Ansvarig: utsedd personal).
- Rastaktiviteter för att främja leken och uppmuntra till sociala kontakter (Ansvarig: utsedd personal).
- Samarbete med fritidsgården för att år 7-9 ska kunna få omväxlande raster med vuxennärvaro och ett utbud av olika aktiviteter (Ansvarig: utsedd personal).
- Personal möter upp och tar emot elever på morgonen från kl. 7.30 till 8.00 för ökad trygghet (Ansvarig: elevassistenterna).
- Fritidshemmets personal följer elever i behov från morgonfritids till skolan samt tar emot elever efter skolan (Ansvarig: fritidshemmets personal).
- Skolgemensamma anpassningar för att öka måluppfyllelse och främja socialt välmående (Ansvarig: rektor).
- En trygghetsgrupp för ett gemensamt arbete med trygghet. Representanter från trygghetsgruppen deltar regelbundet vid EHT-möten.
- Skolsköterska genomför hälsosamtal med samtliga elever i årskurs fyra och årskurs sju.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Anpassad grundskola på Lagmansskolan

På Lagmansskolan genomförs en skolenkät två gånger per läsår, där flera frågor berör trivsel och trygghet. Utformningen av enkäten bedömdes inte vara anpassad efter elevgruppen på anpassad grundskola, därför genomfördes den inte på anpassad grundskola läsåret 23/24. Målen som sattes upp 23/24 utgick därför från de självskattningar eleverna hade gjort inför utvecklingssamtalen, där bland annat trygghet, trivsel och studiero berördes. Dessa frågor lyftes sedan med eleven på utvecklingssamtalet. Under läsåret 23/24 skapade anpassad grundskola på Lagmansskolan en trygghetsenkät, vilken bland annat utgick från den kommunövergripande enkäten. Målen inför läsåret 24/25 utgår således från enkäten som genomfördes för första gången vårterminen 24. Trygghet och trivsel är en stående punkt på klassråd samt elevrådets möten, där

eleverna ges möjlighet att föreslå trivselhöjande och trygghetsskapande aktiviteter och insatser.

Planen presenteras för personal och elever efter revideringen som genomförs i oktober.

Uppföljning av målen från föregående läsår

Anpassad grundskola på Lagmansskolan

Delområde: Studiero

Mål: Fler elever ska uppleva att de har arbetsro i klassrummet.

Mått (utgångsläge)

”Jag har arbetsro i klassrummet” där eleverna får skatta 1-4 (där 4 är helt och hållet och 1 är inte alls):

År 4-6: 3.25

År 7-9: 3.18

Mått (målvärde)

Genomsnittsvärdet ska öka till 3.5.

Åtgärder

- Lyfta de skolgemensamma anpassningarna i arbetslagen för att säkerställa att de efterföljs.
- Likvärdig skolstart vid varje termins början - med fokus på förväntningar, regler och behov i syfte att öka studieron.
- Återkommande samtal med elever kring deras upplevda studiero för att kartlägga utvecklingsområden i klassrummet.

Ansvarig

Rektor i samverkan med övrig personal.

Resultat

År 4-6: 3.75

År 7-9: 3.64

Vilket betyder en ökning i båda stadier och att vi uppnått vårt mål med ett genomsnittsvärde på 3.695.

Delområde: Trivsel

Mål: Fler elever ska uppleva att skolan är en trivsamt plats.

Mått (utgångsläge)

“Jag trivs i skolan” där eleverna får skatta 1-4 (där 4 är helt och hållet och 1 är inte alls):

År 4-6: 3.6

År 7-9: 3.09

Mått (målvärde)

Genomsnittsvärdet ska öka till 3.7

Åtgärder

- Trygghetsteamet ska kartlägga behov och utveckla främjande insatser för högstadiet.
- Genomföra känslaskola på mellanstadiet.
- Återkommande samtal med elever kring deras upplevelse av vad som gör skolan till en trivsamt plats - vilka tas med till trygghetsteamet
- Samtlig personal ska uppdatera sig på närvarorutinen där personalen har i uppgift att höra av sig till elever som saknas i skolan.

Ansvarig

Rektor i samverkan med övrig personal.

Resultat

År 4-6: 3.75

År 7-9: 3.45

Vilket betyder att vi uppnått ett genomsnittsvärde på 3.6. Skattningarna har ökat i båda stadiet, men målet om genomsnittsvärdet har inte uppnåtts.

Delområde: Trygghet

Mål: Fler elever ska uppleva att de känner sig trygga i skolan.

Mått (utgångsläge)

“Jag känner mig trygg i skolan” där eleverna får skatta 1-4 (där 4 är helt och hållet och 1 är inte alls):

År 4-6: 3.6

År 7-9: 3.36

Mått (målvärde)

Genomsnittsvärdet ska öka till 3.7

Åtgärder

- Trygghetsteamet ska kartlägga behov och utveckla främjande insatser för högstadiet.
- Genomföra känsluskola på mellanstadiet.
- Vid hög frånvaro använda närvarorutinen för att kartlägga både bra och otrygga situationer i elevernas skolmiljö.
- Återkommande samtal med elever kring deras upplevelse av vad som gör skolan till en trygg plats - vilka tas med till trygghetsteamet.
- Arbete kring konflikthantering.

Ansvarig

Rektor i samverkan med övrig personal.

Resultat

År 4-6: 3.63

År 7-9: 3.55

Vilket betyder att vi uppnått ett genomsnittsvärde på 3.59. Skattningarna har ökat i båda stadier, men målet om genomsnittsvärdet har inte uppnåtts.

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Anpassad grundskola på Lagmansskolan

Under läsåret 23/24 utvecklade anpassad grundskola en trygghetsenkät som eleverna genomförde vårterminen 24. Resultaten av enkäten presenteras och diskuteras i personalgruppen samt med eleverna. Eleverna på anpassad grundskola har även genomfört skattningar inför sina utvecklingssamtal, vilka bland annat berör trygghet. Dessa frågor lyfts sedan med eleven på utvecklingssamtalet.

Fritidshemmet genomför trygghetsintervjuer med elevrepresentanter varje läsåret.

Närvarostatistik.

Planen revideras en gång per år, i anslutning till revideringen presenteras den för arbetslagen av representant från trygghetsteamet.

Analys av kartläggningen

Anpassad grundskola på Lagmansskolan

På Lagmansskolan genomfördes en skolenkät två gånger per läsår, där flera frågor berörde trivsel och trygghet. Utformningen av enkäten bedömdes inte vara anpassad efter elevgruppen, varför den inte genomfördes på anpassad grundskola läsår 22/23. Anpassad grundskola identifierade ett behov av att utforma en egen trygghetsenkät utifrån den kommungemensamma och på så vis tillförlitligt kunna följa upp de uppsatta målen framöver. Trygghetsenkäten utformades läsår 23/24 och genomfördes för första gången vårterminen 24. En fördel i kartläggningen är användningen av olika former av mätverktyg, både kvantitativa och kvalitativa.

Avseende delområde studiero har vi uppnått det uppsatta målet utifrån elevernas upplevelse, vilket har framkommit i självskattning i Unikum. Förhållningssätt och förutsägbarhet har diskuterats vilket har medfört en upplevd förbättring av tydlighet i klassrummet. Att tillföra till analysen genomfördes skattningen efter en flytt till nya och bättre anpassade lokaler, vilket kan påverka den upplevda förbättringen. En förändring i och med flytten var att raster ej längre var förlagda i klassrum, vilket kan ha medfört tydligare ramar kring schemalagd lektionstid. Den nya trygghetsenkäten genomfördes dock när eleverna var kvar i de gamla lokalerna, där resultatet visar att 85% av eleverna "nästan alltid" och "alltid" upplevde att de hade arbetsro på lektionerna. Förbättringspotential framåt är att arbeta ännu mer med framförhållning, förutsägbarhet och förväntningar i syfte att fortsätta förbättra elevernas upplevda studiero.

Avseende delområdena trivsel och trygghet har målen ej uppnåtts, dock har samtliga elevgrupper upplevt en förbättring från föregående år. Trygghetsteamet har utvecklat en främjande insats för högstadiet utifrån behov av att arbeta med språkbruk, hur vi är mot varandra samt sociala medier. Skolkurator har tillsammans med pedagoger och elevassistenter genomfört känsluskola på mellanstadiet. Vi ser behov av att utveckla materialet ytterligare i syfte att passa elevgruppen. Trygghetsteamet har haft i uppdrag att informera om kränkningar och anmälan om misstänkt kränkning, vilket har ökat medvetenheten och dialogen i personalgruppen. Närvarorutinen har presenterats och representanter från elevhälsoteamet har fått i uppdrag att revidera intervjudelen med eleven i syfte att den ska vara mer anpassad efter elevgruppen. Närvarostatistiken (total närvaro 78.8% under läsåret 23/24 (mellanstadiet 83.9 % och högstadiet 75.6 %)) visar att detta är ett område som fortsatt behöver prioriteras för att uppnå en likvärdighet i hur vi följer närvarorutinen. Från trygghetsenkäten har 20% av eleverna svarat att de "nästan aldrig" eller "aldrig" känner sig saknade av sina lärare eller elevassistenter när de inte är i skolan.

Utifrån trygghetsenkäten framkommer vidare att 25% av eleverna tycker att de "nästan aldrig" eller "aldrig" är snälla mot varandra i skolan. Avseende rädsla för andra elever har eleverna exemplifierat med bråk, svordomar och i omklädningsrummet. På frågan angående upplevd trygghet i

omklädningsrummet har 25% av eleverna uppgett att de "nästan aldrig" eller "aldrig" upplever sig trygga i omklädningsrummet. Detta område har uppmärksammats under läsåret, vilket bland annat har medfört att personalen har prioriterat att vara i omklädningsrummet för ökad trygghet. Omklädningsrummet behöver fortsatt följas upp för att säkerställa att tryggheten har ökat.

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Anpassad grundskola på Lagmansskolan

Delområde: Relationer och bemötande

Mål: Att fler elever upplever att de har ett bra bemötande mot varandra.

Mått (utgångsläge)

Från trygghetsenkäten genomförd vårterminen 23:

- "Tycker du att eleverna är snälla mot varandra i skolan?" där 65% av eleverna har svarat "nästan alltid" och "alltid".
- "Känner du dig rädd för andra elever i skolan?" där 85% av eleverna har svarat "nästan aldrig" och "aldrig".

Mått (målvärde)

Andelen som uppger att eleverna är snälla mot varandra ska öka och andelen som inte känner sig rädda för andra elever ska öka.

Åtgärder

- Känslaskola på mellanstadiet där vi belyser hur olika situationer och bemötande kan upplevas
- Förebyggande och främjande insats i sociala medier, språkbruk och bemötande på högstadiet.
- Ökad vuxennärvaro under raster.
- Elevassistenterna ansvarar för planerade aktiviteter över stadiegränserna under raster i syfte att främja det sociala samspelet.
- Fortsatt arbete med personal om förståelse för vad som kan vara en kränkning samt vikten av att anmäla misstänkta kränkningar.
- Trygghetsteamet kartlägger kränkningar övergripande för att identifiera eventuella mönster och utifrån det tillsätta lämpliga åtgärder.

Ansvarig

Rektor.

Delområde: Närvaro

Mål: Att alla elever vill och kan vara i skolan

Mått (utgångsläge)

Från trygghetsenkäten: "Känner du att dina lärare eller elevassistenter saknar dig när du inte är i skolan?" där 65% av eleverna har svarat "nästan alltid" och "alltid".

Från närvarostatistik: total närvaro var 78.8% (mellanstadiet 83.9 % och högstadiet 75.6 %)

Mått (målvärde)

Andelen elever som upplever sig vara saknade när de inte är i skolan ska öka.

Närvaron ska öka under året.

Åtgärder

- Använda oss av den kommunövergripande rutinen vid problematisk skolfrånvaro samt använda oss det anpassade materialet vid intervju med elev avseende problematisk frånvaro.
- Ta fram tydliga rutiner för vem som ansvarar för vad vid elevfrånvaro.
- Att varje vecka under klassplaneringarna ta upp sina mentorselever och belysa deras utveckling och närvaro.
- Utifrån trygghetsenkäten kvalitativt kartlägga situationer där eleverna upplever sig otrygga och utifrån det tillsätta lämpliga åtgärder.
- Ha kontinuerlig kontakt med hemmet samt kontakt med elever i årskurs 7-9 i personlig form så som chatt, sms eller annat.

Ansvarig

Rektor.

Resultat

Förs in i nästa läsårs plan under Uppföljning.

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor och huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering, antingen via barnet/eleven själv eller via vårdnadshavare.

Barnet/eleven samt vårdnadshavare kan informera vilken personal som helst på förskolan/skolan/fritidshemmet om att en misstänkt kränkning eller trakasserier skett då all personal har tillgång att göra anmälan.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering

I ärenden som rör händelser mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbningsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig. Anteckningar ska göras i Prorenata i mallen "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/ trakasserier" i alla ärenden.

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och trakasserier är det rektor som genomför utredningen.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för det centrala barn- och elevstödet.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- Att ta del av enheternas planer.
- Besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomförs.

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 010-234 50 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

